

Terugdringing TSE-gevoeligheid

De EU heeft het verplichte fokprogramma omgezet in een vrijwillig fokprogramma. Het ministerie van LNV heeft vervolgens de verplichting ook losgelaten. Hiermee kwam ook de verplichte rammenregeling van het Productschap Vee en Vlees (PVV) te vervallen.

Daarvoor in de plaats komt fokbeleid op basis van vrijwilligheid. Het PVV heeft van de minister van LNV opdracht gekregen een fokprogramma op te stellen om te selecteren tegen overdraagbare spongiforme encephalopathieën (TSE's) in de schapenpopulatie in Nederland.

Het PVV Fokprogramma omvat (uiteindelijk):

- Goedgekeurde fokprogramma's van individuele stamboeken die worden getoetst aan minimeisen uit de EU-verordening
- Erkende laboratoria die het erfelijkheidsonderzoek uitvoeren
- Erkende instellingen die bedrijven certificeren die uitsluitend resistente rammen inzetten of uitsluitend resistente dieren op het bedrijf hebben
- Een subsidieregeling voor het betalen van de EU-bijdrage in de kosten van erfelijkheidstesten

Hiermee wordt een basis gelegd voor het certificeren van individuele dieren en het toekennen van een status aan bedrijven.

Het Productschap Vee en Vlees (PVV) is ervan overtuigd dat fokken gericht op terugdringing van TSE's nog steeds lucratief is voor veehouders. Scrapie is een ziekte met een grote impact op het bedrijf. Gezien de nieuwe plannen van het PVV is het belangrijk dat stamboeken zich beraden op het fokkerijbeleid. In 2008 worden de kosten voor genotypering lager, mits de veehouder deelneemt aan een goedgekeurd fokprogramma.

Dat betekent dat stamboeken erkenning moeten aanvragen voor een fokprogramma gericht op verbetering van resistentie tegen TSE's. Ook zal door het fokken op resistentie het aantal besmettingen met scrapie verminderen en daarmee de kosten voor het Diergezondheidsfonds. Dit heeft een gunstig effect op de hoogte van de heffing in de volgende convenantperiode.

Medebewindsopdracht

Het Ministerie van Landbouw heeft het PVV gevraagd om een verordening te maken om het fokken op resistentie tegen scrapie te stimuleren. Bij het intrekken van de rammenregeling in 2007 heeft LNV al aangegeven dat dit niet betekent dat de overheid tegen het fokken op resistentie is. Integendeel, LNV heeft nu een concrete opdracht neergelegd bij het PVV. Deze opdracht is gebaseerd op het Europese TSE-beleid en bestaat uit verschillende onderdelen:

- Erkenning fokprogramma gericht op resistentie tegen TSE's;
- Erkenning resistentiestatus bedrijf;
- Ondersteuning opzet fokprogramma door onderzoek.

Het PVV heeft bij de uitvoering van de rammenregeling steeds geprobeerd om rekening te houden met de mogelijkheden binnen een ras om op verantwoorde manier te fokken tegen TSE-gevoeligheid. Ook nu zal er per ras gekeken worden welke mogelijkheden er zijn, waarbij het behoud van genetische diversiteit een voorwaarde is.

Erkenning fokprogramma

Stamboeken worden gestimuleerd om fokkerijprogramma's voor het fokken op ongevoeligheid op te zetten. Het PVV maakt een regeling die de Europese Verordening 999/2001 volgt. Daarin is nu niet meer voorgeschreven dat een fokprogramma verplicht is. Maar als er een fokkerijprogramma is, wordt nauwkeurig omschreven aan welke eisen dat moet voldoen om in aanmerking te komen voor erkenning. Belangrijke onderdelen zijn: er is een fokdoel met als streven de resistentie tegen TSE te verhogen (méér ARR, minder VRQ); er is een uniform certificatiesysteem waarin het genotype van elk bemonsterd dier wordt gecertificeerd aan de hand van zijn individuele identificatienummer; er is een systeem ingevoerd voor het identificeren van de dieren en de monsters, de verwerking van de monsters en de productie van de resultaten; er wordt gebruik gemaakt van erkende laboratoria. Onderzoek naar genotype wordt ondersteund met een financiële bijdrage vanuit de EU.

Het aanvragen van een fokprogramma is nu voor elk stamboek interessant, omdat er meer mogelijkheden zijn dan uitsluitend fokken met resistente rassen. Inmiddels is ook duidelijk dat het fokken gericht op het terugdringen van TSE-gevoeligheid met grote zekerheid bescherming biedt tegen klassieke scrapie. Omtrent de zogenoemde atypische scrapie zijn er nog vraagtekens.

Status bedrijven

Eén van de onderdelen van de regeling is ook het toekennen van een bepaalde status aan bedrijven. Bedrijven die 100% ARR/ARR zijn komen in aanmerking voor deze status. Certificerende instellingen kennen deze status toe namens het PVV. Het is de bedoeling dat bedrijven die deze status nu al bezitten deze ook onder de nieuwe regelgeving behouden.

Voortaan kan ook een status wordt afgegeven voor bedrijven die uitsluitend ARR rassen inzetten of bedrijven die VRQ hebben uitgeselecteerd.

Ondersteuning fokprogramma

Als stamboeken ondersteuning nodig hebben bij het opzetten van een fokprogramma, dan is dat in principe mogelijk. De Animal Science Group heeft budget beschikbaar om stamboeken met de opzet van zo'n programma te begeleiden. Stamboeken die hiervoor in aanmerking willen komen, kunnen zich melden bij de Animal Science Group. Contactpersoon is Rita Hovink.

Aanpak besmette bedrijven met scrapie

LNV is van plan om op bedrijven waar scrapie wordt vastgesteld, ingrijpende maatregelen door te voeren, zodra Europa deze bestrijdingsmaatregelen verplicht. LNV heeft het voornemen om besmette kuddes waarvan aangetoond kan worden dat er drie jaar uitsluitend met resistente rassen is gefokt, echter uit te sluiten van deze strengere aanpak.